СПРАВКА

ЗА ОТРАЗЯВАНЕ НА ПОСТЪПИЛИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ ОТ ОБЩЕСТВЕНИТЕ КОНСУЛТАЦИИ ПО ПРОЕКТ НА ПОСТАНОВЛЕНИЕ НА МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ НА МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ

№	Организация/потребител /вкл. начина на получаване на предложението/	Бележки и предложения	Приети/ неприети	Мотиви
1.	**Доц. Атанас Владиков,** Ексклузивен преподавател на основен трудов договор и щатен доцент по „Международни икономически отношения” в Пловдивски университет „Паисий Хилендарски”, гр. Пловдив Главен експерт „Международни мрежи”, Пловдивски университет „Паисий Хилендарски”, гр. Пловдив Вещо лице по съдебно-икономически експертизи - регистриран в юрисдикцията на Окръжен съд - Пловдив, ПОК	По Проекта за изменение и допълнение на ПМС 64 от 2016 г. „ За условията и реда за утвърждаване на броя на приеманите за обучение студенти и докторанти в държавните висши училища и за приемане на Списък на приоритетните професионални направления и на Списък на защитените специалности, в частта на промяната в § 5. С § 5 се предлага нов текст: „От учебната 2026/2027 година министърът на образованието и науката предлага за утвърждаване на Министерския съвет не по-малко от 50 на сто от определения брой на приеманите за обучение студенти в професионалните направления „Администрация и управление ” и „ Икономика” за прием по реда на чл. 68; ал. 4 от Закона за висшето образование с резултата от Държавния зрелостен изпит по учебния предмет Математика, който е с не по-малко от 60 на сто тежест при формирането на бала за приемане по съответната специалност“. Имам обосновано предположение, че така написан текстът е възможно да не проработи и е отчасти нереален. Пожеланието за участие на оценката от държавния зрелостен изпит /ДЗИ/ по „Математика” от ДЗИ е добро на принципна основа. В случай, че се ползват последните актуални данни на МОН за 2025 г. се вижда, че общият брой зрелостници е 48'082, а зрелостниците избрали ДЗИ по „Математика” е 2'424. Това е приблизително 5% от всички зрелостници, като почти 95% от зрелостниците явили се по ДЗИ по „Математика” са издържали изпита (имат повече от оценка Среден 3). На официалния сайт на НСИ е посочено, че завършилите средно образование в страната през 2024 г. са 43'443, а през 2023 г. са 59' 826, но статистически редове с данни за явилите се на ДЗИ по „Математика” не се поддържат от НСИ. Ето защо би могло да се установи с обективен анализ от специалистите в МОН дали картината: общ брой зрелостници и зрелостници явили се с ДЗИ по „Математика” е сходна за изминалите няколко години — примерно — след премахването на локдауна в страната поради кризата от ковид- 19, за да се верифицира дали предлаганата политика ще сработи. При работна хипотеза, че данните за изминалите години са сходни, то тогава ще се наблюдава несъответствие между предлагания план-прием на местата в държавните ВУ по професионалните направления /ГШ/ 3.8. „Икономика” и 3.7. „Администрация и управление” и броят зрелостници, които могат да бъдат	**Приема се по принцип**	Нормата предполага само 50 на сто от определения прием за съответната година в посочените ПН да бъде с ДЗИ по математика (който е със съответната тежест при формирането на бала за прием). За останалият прием от 50% ВУ може да определи прием и по други критерии.

		приети с ДЗИ по „Математика” в специалности по тези направления. Нещо повече — съгласно чл.134, ал. I от Закон за предучилищното и училищното образование /ЗПУО/ само предметът „Български език и литература” е задължителен, докато предметът „Математика” е свободно избираем, като втори изпит по ДЗИ. По последните публикувани данни на „Рейтингова система на висшите училища в България”, приетият брой първокурсници в ОКС „бакалавър” в ПН 3.7. „Администрация и управление” е 2'922, а в ПН 3.8. „Икономика” е 6'731, или общо 9'653. При общ брой на действащите студенти, записани в първи курс на обучение в страната: 65' 156, студентите в първи курс в ОКС „бакалавър” в двете ПН, които се разглеждат — представляват 14,82%. Следователно, при брой на зрелостниците, които се явяват с ДЗИ по „Математика” от около 2'400 души до съществуващ капацитет от 9'650 души в ОКС „бакалавър” в първи курс по ПН 3.8. „Икономика” и ПН 3.7. „Администрация и управление” — <u>ще се образува надхвърляне от приблизително 7'250 места в първи курс във висшите училища над броя на зрелостниците</u>. Ето защо дори всичките зрелостници в страната — успешно положили изпита си по ДЗИ „Математика” — да кандидатстват в тези две ПН, те пак няма да запълнят 50% (около 3'600 места) от определените места с промяната на § 5 на ПМС 64/2016 г. Тук остава неизяснен и въпросът — незаетите места до тези, определени с § 5 на ПМС 64/2016г., ще могат ли да се заемат от студенти приети по други критерии и с оценки по други ДЗИ предмети, след като така записана нормата в проекта е с императивен характер и не позволява това.		
2.	**Доц. Атанас Владиков,** Ексклузивен преподавател на основен трудов договор и щатен доцент по „Международни икономически отношения” в Пловдивски университет „Паисий Хилендарски”, гр. Пловдив Главен експерт „Международни мрежи”, Пловдивски университет „Паисий Хилендарски”, гр. Пловдив	ПРЕДЛАГАМ: 1. Преди да се приемат промените в § 5 на ПМС 64/2016 г., МОН да извърши анализ-проверка на данните за зрелостниците, които през последните години успешно са издържали ДЗИ по „Математика”, броят студенти, които се записват годишно в професионалните направления 3.8. „Икономика“ и 3.7. „Администрация и управление“, както и броят студенти които са се записали в тези две професионални направления, кандидатствайки с ДЗИ по „Математика”. 2. Въз основа на горепосочената проверка в МОН да се направи и допълнителен анализ за възможността и целесъобразността от промяната на § 5 от ПМС 64/2016 г. по предложения начин. 3. Промяната на § 5 от ПМС 64/2016 г. да бъде приета заедно или след приемането на изменението и допълнението на чл.134 от ЗПУО, с който ДЗИ по „Математика” да стане задължителен.	**Приема се за сведение**	

	Вещо лице по съдебно-икономически експертизи - регистриран в юрисдикцията на Окръжен съд - Пловдив, ПОК			